

מ"ת 30025/05/14 - דוד זגורי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת
מ"ת 30025-05-14 מדינת ישראל נ' זגורי(עציר)
01 דצמבר 2014

בפני: כב' השופט דני צרפתי

דוד זגורי (עציר)	<u>המבקש</u>
מדינת ישראל	נגד <u>המשיבה</u>

נוכחים:

בשם המבקש עו"ד פתחי פוקרא מהסניגוריה הציבורית.

בשם המשיבה עו"ד אלינה חרדאק.

המבקש הובא באמצעות הליווי .

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בפניי בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר של המבקש, לשחררו לחלופת מעצר בקהילה טיפולית רטרנו.

אקדים, כי בבקשה זו עסקתי והנני עוסק תקופת זמן לא מבוטלת ובמסגרתה גם ניתנו מס' החלטות אליהן על פי הצורך אתייחס.

כרקע נוסף כי נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוט, נהיגה בזמן פסילה וללא ביטוח (במאמר מוסגר אציין כבר עתה כי המבקש לאחרונה אף הודה בעובדות כתב אישום מתוקן ולכך גם אתייחס בהמשך).

המבקש שוהה במעצר מאז 5/5/2014 כאשר לאחר תסקירים שהונחו בפניי ועל יסוד הסכמת המבקש ובא - כוחו נעצר המבקש עד תום ההליכים נגדו.

באשר לבקשה שבסניי, זו תחילה הוגשה כבקשה לשחרור לחלופת מעצר במוסד אילנות ובנדון גם אישרתי למבקש לערוך בדיקות מקדימות ולהתייצב לריאיון, כאשר בהחלטתי בענין מיום 1/9/2014 אף הצגתי את עיקר תמונת המצב המשפטית והעובדתית הרלבנטית לענייננו. החלטה זו מיום 1/9/2014 מהווה אם כן חלק בלתי נפרד ומשלים מהחלטתי הנוכחית.

בהמשך, שונתה החלופה המוצעת למוסד רטורנו, בקשה לה נעתרתי בעיקר תוך הערכה כי אורח החיים שמתאפשר בקהילת רטורנו תואם יותר את המבקש ויהיה בו לתרום לסיכויי הצלחת הגמילה.

עובר לדיון היום הודיע המוסד רטורנו כי המבקש התקבל לתהליך הגמילה אצלו ויוכל להיקלט שם ביום 3/12/2014.

כאמור, בין לבין גובש הסדר טיעון, נקבע מועד לטיעונים לעונש בפני המותב העיקרי, התפתחות שהצדיקה לטעמי פנייה תחילה למותב הדן בתיק העיקרי על מנת שלא יהיה בהחלטתי הנוכחית כדי לכבול או למצמם את שיקול דעתו של המותב העיקרי במסגרת גזר הדין העתידי שיינתן.

לאחר בחינה, עיון ואיזון ומהנימוקים שפורטו בעיקרי החלטתי מיום 1/9/2014 כאמור ויפורטו להלן, ראיתי להיעתר לבקשה ולהפנות את המבקש בתנאים שייקבעו לתהליך גמילה במוסד "רטורנו".

ההלכה המחייבת לענייננו נקבעה כאמור בבש"פ 1981/11 (בש"פ סויסה), במסגרתה נקבע ראשית כי הכלל הוא שהעיתוי הראוי להפנייה להליך גמילה הוא בשלב גזר הדין וריצוי העונש, כאשר הפניה לגמילה בשלב מעצר הוא בבחינת חריג הכפוף לשלושה תנאים, שניים מהם מצטברים והכוללים קביעה כי הנאשם שבפני בית משפט החל בהליך גמילה לפני ביצוע העבירות, שפוטנציאל סיכויי הגמילה גבוהה וכתנאי אחרון, שיש בתהליך הגמילה ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם.

לצד הקביעה כי התנאי הראשון הוא החריג העיקרי, הכירה ההלכה באפשרות לשחרור לחלופת גמילה כבר בשלבי המעצר, כאשר מתקיימים התנאי השני והשלישי לעיל במצטבר.

בענייננו אין חולק אמנם כי התנאי הראשון אינו מתקיים. נוסף עוד כי על פי התסקירים שנערכו על ידי שירות המבחן, שירות המבחן מעריך כי סיכויי הגמילה של המבקש אינם גבוהים, זאת לאור המוטיבציה הנמוכה וההערכה כי הירתמותו להליך טיפולי תהיה חיצונית בלבד ומונעת מאימת הדין. לאמור יש להוסיף את עברו הפלילי המכביד יחסית של המבקש.

לאמור יש להוסיף את השלב בו מצוי ההליך העיקרי, נתון שיש בו להצדיק את דחיית הבירור לשאלת הגמילה לשלב גזר הדין, לרבות על מנת לא ליתן החלטה שיהיה בה לכבול את שיקול דעתו של המותב הדן בתיק העיקרי וגם זאת כמפורט בהלכת סויסה.

מהטעמים שנמנו לעיל לכאורה היה מקום לדחות את הבקשה שבפניי, עם זאת ראיתי כאמור להיעתר לבקשה, זאת תוך מתן משקל לנתונים הייחודיים של התיק שבפניי והערכתי הממשית כי כך נכון לעשות בנסיבות התיק שבפניי.

כאן המקום להדגיש כי גם על פי הלכת סויסה שצוטטה על ידי ב"כ הצדדים וביתר שאת על ידי ב"כ המאשימה, הובהר כי משקלם של השיקולים שנזכרו באותה הלכה הם אינם מתיימרים להיות רשימה סגורה ומחייבת. כפי שנקבע שם: **"החיים אינם בצבעי שחור ולבן וכל מקרה יש לבחון לגופו. כל נאשם הוא עולם בפני עצמו, כל נאשם ונסיבותיו האישיות, כל נאשם על השלכות המעצר לגביו וכל עבירה לנסיבותיה, ולבית המשפט מרווח תמרון בין המעשה לבין העושה. לכן לא ייפלה כי ימצאו מקרים הנחזים לכאורה כזהים שבאחד מהם הורה בית המשפט על מעצר עד תום ההליכים ובשני הורה על שחרור לחלופה של טיפול גמילה"...** יפים לענייננו דבריה של כב' השופטת ארבל בהקשר זה כי בית המשפט: **"איננו כמן מכשיר אוטומטי הפולט את פקודת המעצר... אלא עליו לשקול את נסיבות המקרה הקונקרטי שלפניו"**.

עוד באשר למשקל נסיבותיו של כל תיק ותיק, אפנה לבש"פ 5239/14 פלוני נ' **מדינת ישראל** (4/8/2014), לבש"פ 5334/13 פלוני נ' **מדינת ישראל** (5/8/2013), על מבחן ניסיון החיים והשכל הישר המפורט בו כאשר השאלה הניצבת בפני בית המשפט הינה האם בתקופת הביניים עד תום המשפט יש סיכוי להליך חיובי שיעמיד את הנאשם שלפניו על רגליו בהקשר להתמכרותו לסמים כשלאמור יש להוסיף והאם בבחינת האפשרות הנ"ל יהיה כדי לסכן את בטחון הציבור.

לטעמי, המקרה שבפניי אותו אני מלווה תקופה לא מבוטלת הוא בגדר חריג ויוצא דופן גם מבחינת נסיבותיו האישיות ורקעו של המבקש על משפחתו הגרעינית. על מנת לשמור על צנעת הפרט, אסתפק בלציין כי בפניי בחור צעיר מתחת לגיל 24 שנשאב לעולם הפשע מגיל 13 כשהוא מטופל בזוג הורים ששניהם נכים, אשר לא מן הנמנע מצא מפלט לנסיבות חיים אלה בעולם הסמים כאמור מגיל צעיר ביותר.

באשר לפוטנציאל הגמילה של המבקש אוסיף, כי לא נעלמה מעיני עמדת שירות המבחן ברם בחינת עמדה זו לגופה מלמדת כי עיקרה מבוססת על עברו של המבקש על אף שעסקינן בתקופה בה המבקש היה צעיר בימים, כמו גם הערכתו כי המוטיבציה העיקרית לנכונות הנאשם להירתם להליך הטיפולי הינה חיצונית ומונעת מאימת הדין. נימוקים אלה אינם בעלי משקל המכריע במקרה שבפניי, בפרט אל מול נתוני הנגד כאשר גם נפסק כי ההנחה שהמוטיבציה של נאשם בטיפול גמילה מונעת מההליך הפלילי, אין בה כשלעצמה כדי לשלול את סיכויי הצלחת הגמילה ואין באמור כדי לגרוע מכנות כוונתו ומרצונו להיגמל (בש"פ 8690/10 אלמוג נ' **מדינת ישראל** (5/12/2010)).

מכל מקום אל מול הערכת שירות המבחן כאמור, עומדת עמדת הקהילות הטיפוליות "אילנות" ו"רטורנו" אשר ראו לקלוט את המבקש בהליך הגמילה כאמור. אמנם מוסדות אלו לא פירטו על דרך של חוות דעת מקצועית באשר לסיכויי המבקש שבפניי להצליח בגמילה ברם אין היגיון בשלב התחלתי זה לצפות כי כך יעשו.

כאמור, אני מציין גם את התרשמותי הבלתי אמצעית ואמנם הלא מקצועית מנכונותו של המבקש לפנות להליך טיפולי

בניסיון לצאת ממעגל הפשיעה בו הוא נתון, כאשר תקופת המעצר עד כה יש בה לסייע בענין.

בענין זה אציין גם את התרשמותי מהמאמץ הראוי שעושה המשפחה הגרעינית של המבקש בניסיון לחלץ את המבקש מהמעגל בו הוא מצוי, את המאבקים שהיא עורכת בענין, גם אם זאת בתוך אולמי ולכך יש חיזוק לסיכויי ההצלחה.

זאת ועוד ולמעשה כנימוק מרכזי לרצינות של המבקש וכפועל יוצא מכך לסיכויי ההצלחה, אני רואה לציין את העובדה שהמבקש בחר להודות ללא תנאי בעובדות כתב אישום חמור, זאת בין השאר על מנת להצביע על רצינות כוונותיו, תוך הבנה והפנמה שתקוותו היחידה היא הצלחתו בהליך הגמילה אליו הוא מבקש להיות מופנה וכי מנגד אם ייכשל, ייענש במלוא החומרה בגין עבירות חמורות כאמור בהן הודה.

למקובץ יש להוסיף את התועלת הצפויה לציבור, בראש ובראשונה למבקש ומשפחתו קשת היום אם יירתם המבקש להליך הגמילה ויצליח בו, כשיש לשוב ולזכור שעסקינן בבחור צעיר בימים הנמצא תקופה ארוכה, ארוכה מידי, במעגל העברייני.

אמנם נדמה כי היה "נוח" יותר להמתין להגשת תסקיר משלים נוסף שיבחן שוב את אפשרות שילובו של המבקש במוסד הגמילה רטורנו על רקע ההחלטות שניתנו וההתפתחויות שפורטו בהחלטה זו, ברם בהינתן מחד שמועד קליטתו של המשיב במוסד רטורנו נקבע ליום 3/12/2014 ומאידך ספק הוא האם יהיה בידי שירות המבחן כלים להתייחס בענין בשלב זה במובחן משלבים מאוחרים יותר, לא ראיתי הצדקה לעיכוב האמור.

אציין כי בניגוד למשתמע מטענת ב"כ המאשימה, ספק רב אם מקום שהתפנה ברטורנו ויוחד למבקש מתוך הנחה שישתלב ביום 3/12/2014 כאמור, יישמר לו בעתיד במקרה של עיכובים, חשש שיש בו להוריד לטימיון את כל הניסיון לשילוב המבקש בהליך הגמילה.

באשר לחשש להצרת שיקול הדעת של המותב בתיק העיקרי, אישר המבקש ובא-כוחו בפני המותב העיקרי כי הובהר להם שאין בהפנייה להליך הגמילה בשלב המעצר בפניי כדי ליצור מצג או ציפייה כי הליך שיקומי זה יאומץ ואפילו יישקל על ידי המותב העיקרי, לרבות לאחר שיוגשו מלוא התסקירים והערכות בפניו בבוא העת.

בנדון גם אישר כאמור המותב המטפל בתיק העיקרי את דחיית מועד הטיעונים לעונש, הכל כמובן ללא נקיטת עמדה ועל מנת לאפשר ולו במשתמע את אפשרות בחינת הצלחת הגמילה, זאת כעולה מהחלטתו היום.

להיבטי המסוכנות וכתנאי מצטבר נוסף כאמור לענייננו, אקדים כי לא נוכחתי לרבות על רקע המעשים בהם הודה המבקש, אף במצטבר לעברו הפלילי ולהערכת שירות המבחן, כי עסקינן בסופו של יום במסוכנות במדרג כה גבוה עד כי אין מקום לבחון פתרון של חלופת מעצר ראויה.

נציין כי ההחלטה המוסכמת למעצר המשיב עד תום ההליכים נסמכה בין השאר ואולי בעיקר על ההתרשמות מאיכות החלופות המוצעות שעמדו אז לדין, על פי זכרוני חלופות שכללו צעירים לא סמכותיים, חלופה בסביבה הטבעית וכדומה, כאשר למבקש מצידו לא היה להציע חלופה ראויה לבחינה.

מכל מקום, השתכנעתי כי תחילת שילובו של המבקש בהליך גמילה במסגרת קהילה טיפולית סגורה תהווה חלופת מעצר ראויה להיבטי המסוכנות. לאמור יש להוסיף את חלופת הזמן הארוך עד כה כגורם מרתיע, את נכונותו של המבקש להשתלב בהליך הטיפולי, לרבות ידיעתו מה מוטל על כף המאזניים, בנוסף לאפקט הממתן של הליך הגמילה כשלעצמו.

באשר לאיכות החלופה במוסד רטורנו, אכן לא הוצג בפניי פירוט ברור מה כוללת חלופת המעצר ברם לא מצאתי סיבה להניח כי המוסד הנ"ל לא יכבד הוראה שיפוטית לפיה על המבקש לשהות במוסד בתנאי מעצר בית מלא בתנאי קהילה במובן זה שייאסר עליו לצאת מהמוסד לאורך כל שעות היממה, זאת מבלי לפגוע בתכנית הטיפול במוסד.

בהקשר זה ניתן בזה צו פיקוח התואם את התנאים הנ"ל ואשר יחול על כל תקופת שהותו של המבקש במסגרת הטיפולית "רטורנו".

למען הסדר הטוב, יידרש המוסד "רטורנו" לאשר עד לא יאוחר מיום **10/12/2014** כי שהייתו של המבקש במוסד תהיה בהתאם לתנאים הנ"ל.

להבטחת תנאי השחרור יחתום המבקש על התחייבות עצמית בסך 20,000 ₪ וכן יפקיד הפקדה כספית בסך 2,000 ₪.

ההפקדה הכספית תופקד עד לא יאוחר מיום 10/12/2014.

העברתו של המבקש למוסד הגמילה "רטורנו" (גבעת שמש 815, בית שמש) תיעשה מ"דלת לדלת" באחריות גורמי שב"ס ובלבד שהמבקש יתייצב במוסד ביום 3/12/2014.

ניתנה והודעה היום ט' כסלו תשע"ה, 01/12/2014 במעמד הנוכחים.

דני צרפתי, שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

עמוד 5

ניתן בזה עיכוב ביצוע עד ליום 3/12/2014 שעה 12:00 וזאת כפוף להצהרות ב"כ המאשימה לעיל.

**ניתנה והודעה היום ט' כסלו תשע"ה,
01/12/2014 במעמד הנוכחים.
דני צרפתי , שופט**